

Утвърждавам

Ректор: ...../п/.....
(проф. д-р инж. И. Марков)

Стратегия за интернационализация на обучението

в Университета по архитектура, строителство и геодезия

Въведение

Интернационализацията във висшето образование се дефинира като процес на международна интеркултурна интеграция в глобален мащаб на университетските и изследователски центрове с цел подобряване на качеството и разпознаемостта на образователния и научен продукт. Интернационализацията на едно висше училище предполага интегриране на международно, межкултурно и глобално измерение в целите, начина на функциониране и процесите на преподаване и обучение в дадено висше училище.

В Европейския съюз процесите на интернационализация започват със Сорбонската декларация. През май 1998 г. в Парижката Сорбона министрите на образованието на Франция, Италия, Великобритания и Германия подписват така наречената Сорбонска декларация за "хармонизация на архитектурата на европейската висша образователна система". Сорбонската Декларация акцентира върху:

- Прогресивна конвергенция на общите рамки на образователните степени и цикли в една обща Европейска зона за висше образование;
- Обща система на всички образователни степени: бакалавър, магистър и докторант;
- Увеличаване и насърчаване на студентската и преподавателската мобилност (студентите да осъществяват поне 1 семестър в чужбина); премахване на пречките пред мобилността и подобряване на вътрешните системи за признаването на придобитите академични степени и квалификации.

Поставя се началото на Европейско пространство за висше образование (ЕПВО), в което целите и политиките са съгласувани на европейско ниво и след това – приложени в националните образователни системи и институциите за висше образование. Академичната свобода и интегритет, институционалната автономия, участието на студенти и служители в управлението на висшето образование, както и обществената отговорност за висшето образование, образуват гръбнака на ЕПВО.

Болонската декларация, подписана от 29 министри на висшето образование в Европа на 19 юни 1999 г., продължава курса за създаване на Европейско пространство за висше образование. Болонската декларация определя ясни цели:

- Разбираема и съпоставима система на висшето образование;
- Възприемане на система, включваща два основни цикъла;
- Въвеждане на система от образователни кредити;
- Засилване на мобилността;
- Засилване на сътрудничеството в областта на оценяването на качеството;
- Засилване на европейските измерения във висшето образование.

Болонската декларация отхвърля бариерите и границите пред знанието. Тя поставя една цел – сътрудничество и чувство за съпричастност в цялата европейска територия на знанието и

науката, доверие между системите, мотивация за по-високо и по-силно образование и научни изследвания, сътрудничество с работодателите и създаване на прозрачност за цялото общество.

Различните аспекти на интернационализацията са: мобилност на студенти, преподаватели и университетски персонал; международни академични програми; интернационализация „у дома“, т.е. интернационализация на учебното съдържание, учебните програми, квалификационната рамка и кампуса (кампусите) на съответния ВУЗ.

Мобилността на студенти, докторанти, преподаватели и служители във висшите училища е съществена характеристика на Европейско пространство за висше образование.

Академичната мобилност е една от основните форми за въвеждане на интернационализация в цялата сфера на висшето образование. Мобилността на студентите – с цел обучение и с цел практика, се стимулира чрез различни държавни, регионални и международни програми на основата на сключени двустранни и многостранни споразумения. Обменът на студенти е наред с всичко друго и средство за развитие на общоевропейския пазар за специалисти и квалифицирани кадри.

Мобилността на преподавателския състав с цел преподаване и с цел обучение може да се постави на второ място по важност като форма на интернационализация на висшето образование. В Европа съществува голямо разнообразие от национални системи за висше образование, както и стремеж да се интернационализират учебните планове и да се внесат в тях общоевропейски елементи, реализирани чрез проекти за мобилност.

Международната мобилност на преподаватели и изследователи с цел преподаване и с цел обучение е предвидена да обхваща значителен дял от академичния състав. Мобилността на неакадемичен персонал от институциите за висше образование с цел обучение и обмяна на опит е още една съществена част от процеса на интернационализация на висшето образование.

Анализ на ситуацията в УАСГ

Университетът по архитектура строителство и геодезия се създава през 1942 г. от професори, които са завършили в чужбина. Съгласно Правилника за избиране на редовни професори, назначените професори са командирани за една година в Цюрих и Виена. Първите учебни планове на УАСГ са базирани на учебните планове на Техническия университет във Виена.

Началото на международното сътрудничество е ориентирано към престижни университети-партньори с утвърдени факултети и специалности, с богати библиотеки и развито обучение в сферата на строителното инженерство, архитектурата и земемерството.

Първите контакти на УАСГ са с Техническите университети във Виена, Берлин, Цюрих, Мюнхен и Дрезден. Значителна част от преподавателите на УАСГ посещават университетите-партньори в чужбина, да учат аспирантура или работят в техните библиотеки, да се консултират със свои колеги и да изнасят лекции. Без колебание може да се каже, че международното сътрудничество на Университета допринася в значителна степен за успешното хабилиране на собствени преподаватели, за подобряване качеството на обучението и утвърждаването на университета като национален център за образование и наука в областта на архитектурата, строителството и геодезията.

Двустранните договори за сътрудничество с университети в чужбина от Програмни държави по програма Еразъм+ са 107 университета от 29 държави през 2018 г. Договорите по програма Еразъм + с Партниращи държави за кредитна мобилност са 23 бр.

Студентската мобилност по линия на преките двустранни договори за сътрудничество се осъществява с цел краткосрочно обучение или учебна и езикова практика. За 2017 г. 48 студенти от УАСГ са били в университети-партньори на обучение или практика, чуждестранни студенти са осъществили такава мобилност в УАСГ. Изходящата мобилност на преподаватели е 24, а входящата 23. 4-ма служители са били на обучение през 2017 г.

Програма „Еразъм“ функционира от учебната 2000/2001 г., като една от формите за осъществяване на академична мобилност, непосредствено след включването на България като страна в програмата. През 2007 г. УАСГ получава и разширена харта „Еразъм“, която дава възможност за реализиране на студентски практики. В началото си програмата е била малка част от международната дейност на университета, като постепенно тя се разраства постоянно.

Освен програмата Еразъм+ УАСГ участва активно и в програмата СЕЕPUS с два договора, двустранни споразумения, обмен на преподаватели и студенти за летни практики и др.

Привличането на чуждестранни студенти за целия срок на обучение е важен аспект от интернационализацията на висшето образование. Чуждестранни студенти се набират чрез участие на УАСГ в международни изложения и борси в сферата на висшето образование с цел популяризиране на университета извън страната. Особено внимание се обръща на българските общности, които живеят извън границите на родината. Разясняват се стъпките на кандидатстване в университета пред потенциални кандидат-студенти и се оказва съдействие в процеса на тяхното кандидатстване. Изтъкват се възможностите за обучение на чужд език, които университетът предлага, както и възможностите за усвояване на български език за последващо обучение на български език в бакалавърски, магистърски или докторски програми в УАСГ.

SWOT анализ

Силни страни (Strengths)

- УАСГ предлага бакалавърски и магистърски програми, в които обучението се провежда изцяло на английски език и немски език.
- УАСГ е сред водещите университети по краткосрочна изходяща мобилност по програма Еразъм+ за студенти с цел обучение и практика и за персонал, като за 2017 г. бе поканен на годишната среща на партньорите - единствен от университетите в страната.
- Има обособен международен отдел със сътрудници, специализирани в различните дейности по програмата.
- Съставен е списък на предмети на английски език на страницата на УАСГ за входящи студенти, които се водят на английски език от преподаватели на Университета, като част от тях се водят в редовни часове с останалите студенти, които се обучават на английски език по специалността „Строителство на сгради и съоръжения“, а останалите - с консултации.
- Всеки факултет има свой Еразъм координатор, който следи за провеждането на обучението по време на мобилността на изходящите студенти и докторанти, съдържанието на провежданата дейност при мобилностите на преподавателите и отговаря за организацията на академичната програма на входящите студенти.
- Направена е първа стъпка към улесняване на признаването на успешно издържани изпити по време на мобилност чрез съгласуване с факултетните координатори и Декани.
- УАСГ има много партньори - над 107 Еразъм+ споразумения от 29 държави.
- Сключени са договори по Еразъм+ със стратегическите партньори (с които имаме двустранни договори и мобилност преди Еразъм) и част от преподавателските мобилности се финансират от Еразъм+.
- В рамките на договора за сътрудничество с обмени :
  - Югозап. държ. Университет, гр. Курск – СФ – руска група - 9 студенти и 2 преподаватели, от българска страна – 10 студенти и 2 преподаватели
  - МГСУ, гр. Москва –ХТФ – 2 практики на руски групи – общо 10 студенти и 2 преподаватели, от българска страна – 2 групи - общо 8 студенти и 2 преподаватели
  - МИИГАИК, гр. Москва –ГФ– руска група - 8 студенти и 1 преподавател, от българска страна – 6 студенти и 1 преподавател
  - Обмен с Харковски Университет Бекетов, Украйна - Група студенти и преподаватели проведеха едностранен обмен за практика от Харков към ГФ – 6 души през 2017г.
- Проведеха се традиционните практики на кат. „Технология на архитектурата“ в Обединени Арабски Емирства и на кат. „История и теория на архитектурата“ в Италия
- На основание многостранен Договор за обмен със École Nationale Supérieure d'Architecture de Paris-La Villette, (ENSAPLV), Франция, The University of Leuven,

Белгия, Faculdade de Arquitectura da Universidade de Lisboa (FA/ULisboa), Испания, Technische Universität München, Германия и 4 университета от Япония: Kyushu University, Chiba University, Keio University и University of Tokyo в УАСГ във Факултет по Архитектура успешно се проведе мобилност за разработка на дипломна работа студент от Университета в Токио – Кана Секино.

- Организирано бе лятно училище за чуждестранни студенти. През 2018 г. участваха 20 студенти от Индия.
- Участие в Световно първенство Spaghetti Bridge – гр. Будапеща, Унгария – отбор от 5 студенти
- Програма СЕЕPUS (Централноевропейска програма за обмен в университетското образование), Споразумение между Р. Австрия, Р. България, Р. Унгария, Р. Полша, Словашката република, Р. Словения, Чешка република, Р. Хърватска и Румъния.
  - Проект СИП-BG-0022-11-1516 с СЕЕPUS Координатор: доц. д-р инж. Мария Маврова –Гиргинова
  - Проект СИП-RS-1112-01-1617-M-102295 – Приложна Хидроинформатика с СЕPUS Координатор: гл.ас. д-р инж. Владимир Кукурин
    - Мобилности през 2017г.:Български студенти – 8 Виена, Австрия;
    - Български преподаватели – 5 – Австрия, Полша;
    - Гостуващи преподаватели – 2 от Македония и Босна и Херцеговина
- Сключени двустранни споразумения:
  - Споразумение за сътрудничество с Руски държавен университет по туризъм и услуги – Московска област, дп. Чергизово - ГФ;
  - Френският институт в България откри своята кампания « Стипендии за Франция » за 2018 година.
- Изложения:
  - „Интер ХЕКС“ ООД 17-ти и 18-ти март 2017 г. в Български културен институт – Берлин и 1 месец в УАСГ.
  - КРЪГЛА МАСА на тема: Енергийният преход в Европа: „Образователни и изследователски предизвикателства пред университетите“ 01.11.2017 (сряда) 14.00-16.00 часа,залаА-315
  - Start-Up Универсиада 2017 представяне на 30.10.2017, Съвместна инициатива на УАСГ и Клийнтех България
  - Юбилеен форум "Архитекти във времето".
  - серия от лекции, дискусии, изложби и уъркшопи, посветени на 80-годишнината от основаването на КАБ и 75-годишнината на УАСГ, които се състоят от 17.10.2017 до 10.11.2017.
  - Годишна конференция на изследователската мрежа Spa-ce.net в УАСГ 13-15.09.2017
  - Пекинският университет по архитектура и технологии съвместно с Китайското архитектурно общество организират Фото изложба с цел представянето на архитектурата на държавите по Пътя на коприната. - Historical Buildings Along the Belt and Road.

Слаби страни (Weaknesses)

- Няма отделни задължителни или избираеми предмети на английски език извън Строителния факултет, към които да се насочват Еразъм+ студенти, което води до ограничаване на броя на предлаганите дисциплини и намалява атрактивността на УАСГ като потенциален партньор за обмен на студенти.
- В Архитектурния, Хидротехническият и Факултета по транспортно строителство преподаването на Еразъм+ студенти става индивидуално. Обучението на входящите Еразъм+ студенти е в голяма степен с индивидуални консултации и в по-малка степен се формират групи (редовни часове се водят само по няколко предмета), което също води

до количествено и качествено ограничаване на предлаганите в каталога предмети. Индивидуалното обучение е по-неефективна форма и се характеризира с по-ниска мотивация от страна на преподавателския персонал.

- Входящият персонал реализира мобилност по индивидуални програми, при което не се реализира пълен потенциал на обмен.
- Няма включена задължителна практика в чужд университет в края на обучението, както е в много европейски университети.
- Недостатъчното финансиране ограничава развитието на всички дейности по двустранните договори за сътрудничество. При наличието на средства много от партньорствата биха имали силно интензивен характер с реализация на многообразни форми на сътрудничество.

Възможности (Opportunities)

- Посещение на място и рекламиране на УАСГ в райони, в които има засилен интерес към обучение в България, напр. Гърция, Македония, Молдова, Румъния, Сърбия, Турция, Украйна и др.
- Вече предлаганите предмети за чуждестранни студенти могат да се реорганизируют в по-малък брой, но редовно протичащи курсове.
- Чуждоезиковото обучение като част от обучението на Еразъм+ студентите (по български и английски) може да се включи в каталога с предмети, предлагани на входящите студенти.
- Необходимо е подобряване на формалната процедура за разглеждане на академичните справки на студентите, които се връщат от мобилност и признаване на предметите, положени в чуждестранните университети.
- Може да се организират международни седмици на ниво университет, отделни факултети или комбиниране на факултети.
- Центърът за езиково обучение може да разработи програма, която да бъде реализирана като лятно училище за Еразъм + студенти през месец септември (преди началото на учебната година). В този случай се изисква такса участие.
- Може да се увеличи броят/процентът на административния персонал, който да владее английски или някакъв друг чужд език или да се предложат курсове, чрез които персонала да подобрява качеството на своите чуждоезикови познания.

Заплахи (Threats)

- Академичен и административен персонал, който не владее английски език.
- Трудности в организирането на международна седмица за персонал.

Дейности по отношение на обучението, академичната мобилност и международната дейност на УАСГ

1. Еразъм+ споразумения и стратегически партньорства

1.1. Договори

- Оптимизиране на партньорствата по програма Еразъм+ с програмни държави.
- Увеличаване броя на сключените договори с нови направления с утвърдени университети-партньори по програма Еразъм+.
- Увеличаване броя на новите споразумения по програма Еразъм+ с партниращи държави, като силите се съсредоточат в приоритетни за УАСГ региони като Русия, Виетнам и Тунис.
- Увеличаване на броя на реализираните мобилности с цел практика по програма Еразъм+, чрез търсене на възможности, основно с посредничеството на АПАО, за сключване на

договори за сътрудничество с международни компании, малки и средни предприятия във всички области.

- Развитие на двустранното сътрудничество с чуждестранни университети в следните основни направления: поддържане и активизиране на традиционни партньорства; установяване на нови с престижни университети в Европа и света; засилено сътрудничество с университети от бившите съветски републики и от азиатски и африкански страни, с оглед приемане на студенти за обучение от тези страни и разработване на съвместни образователни проекти.
- Осъществяване на сътрудничество с различни организации и институции в България /предприемачески и браншови камари, професионални организации в областта на строителството и архитектурата, КИИП, камара на строителите, камара на архитектите, съюз на архитектите в България, камара на геодезистите, културни институции, училища и др./, което да облекчава приема на преподаватели и студенти във финансов аспект, да осигурява стажове, учебни практики, преддипломни стажове и практики, да спомага за културните програми на гостите и др.

1.2. Стратегически партньори

- Осъществяване на контакт с всички университети, с които ни свързва дългогодишно сътрудничество чрез двустранен обмен, лектори, конференции, като ТУ Виена, ТУ Берлин, ТУ Мюнхен, ТУ Дрезден, университети в Украйна, Молдова, Сърбия, Албания, Германия, Полша и т.н
- Установяване на контакти с българските училища зад граница с цел привличане на бъдещи студенти.

2. Краткосрочна мобилност с цел обмен

2.1. Изходяща преподавателка мобилност

- Включването в мобилност по програма Еразъм+ на преподаватели от УАСГ, които досега не са реализирали мобилност.
- Насърчаване участието на преподаватели в проекти, финансирани по европейски програми.
- Организация и провеждане на международни конференции, уъркшопове, семинари, съвместни научни и творчески прояви на ниво университет или по факултети с цел установяване на нови контакти и за сътрудничество с бизнеса.
- Търсене на партньори за включване в общи научно-изследователски проекти.
- Насърчаване участието на преподаватели в международни конференции, симпозиуми и т.н.

2.2. Входяща преподавателска мобилност

- Привличане на преподаватели от други ВУ с цел изнасяне на цикъл лекции по определена тематика на студенти от УАСГ, както и на студенти по програма Еразъм+.
- Да се направи предложение да залегне в междуправителствените споразумения в областта на образованието и науката облекчаването на условията за прием на лектори за страните извън ЕС и студентите за обучение /премахване на разрешителното за работа, безплатни визи за културен обмен.

2.3. Изходяща студентска мобилност с цел обучение

- Увеличаване броя на мобилностите с цел обучение по програма Еразъм+ с цел подобряване на качеството на обучението, признаване на получените кредити и въвеждане на дипломно приложение с изучаваните по програмата учебни дисциплини.

2.4. Изходяща студентска мобилност с цел практика

- Увеличаване броя на мобилностите с цел практика по програма Еразъм+ за подобряване на професионалните и езикови умения.
- Продължаване договорните отношения с Еразъм консорциума за практики АПАО и увеличаване броя на практиките, организирани с тях.
- Сключване на други договори за провеждане на студентска практика извън програма Еразъм+ при взаимна изгода.

2.5. Входяща краткосрочна студентска мобилност с цел обучение и практика

- Увеличаване броя на чуждестранните студенти по програма Еразъм+ с цел практика.
- Създаване на работещ механизъм за признаване на придобитите кредити за студенти по време на обучението им в чужбина.
- Стимулиране мобилността на студенти от университети-партньори в УАСГ чрез осигуряване на атрактивни модули за обучение на ниво факултет или комбинация от факултети.
- Утвърждаване и насърчаване на разработената менторска система в УАСГ за чуждестранни студенти.
- Осигуряване на възможност за входящи студенти за провеждане на практика в УАСГ.
- Осигуряване на по-добри условия за настаняване и обучение и засилване на студентския обмен по линия на двустранното сътрудничество.
- Привличане на докторанти от извъневропейски страни за обучение в УАСГ, доколкото вече има изразен интерес в тази посока.

2.6. Мобилност на административен персонал

Увеличаване броя на представители на административния персонал, реализиращ мобилност в рамките на програма Еразъм+ за участие в тренинги и международни седмици, организирани от университети-партньори с цел обмяна на опит, подобряване на уменията по чужд език, прилагане на нови методи за работа.

3. Обучение

3.1. Чуждоезиково обучение

- Разработване на магистърски програми в дистанционна форма на обучение, в които се преподава на чужд език с цел привличане на чуждестранни студенти по модела на редица университети в Европа и САЩ.
- Разработването на съвместни междууниверситетски магистърски програми, при завършването на които студентите получават двойни дипломи или две дипломи от всеки от университетите-партньори по програмата.
- Осъществяване на контакти с българската диаспора и с българските средни училища зад граница с цел привличане на студенти от българските общности по света.
- Осъществяването на контакти с българските малцинствени общности в съседни държави и предлагане на възможности за обучение в УАСГ.
- Разработване на съвместни международни магистърски програми по Еразъм+, при които студентите се обучават всеки семестър в различен университет-партньор по програмата.
- Разработване на дистанционни квалификационни курсове, преподавани изцяло на чужд език. Сключването на договор за образователен франчайз с чуждестранни университети-партньори е също работещ способ за популяризиране на УАСГ с цел привличане на чуждестранни граждани за обучение в университета.
- Необходима е работа с посолствата и консулските служби на Република България с цел популяризиране на УАСГ в страните, в които има траен интерес към обучение в университета.

- Организиране на модул по интеркултурна комуникация, както и езикови курсове на различни нива за представители на администрацията и преподавателския персонал с цел повишаване компетенциите на чужд език и повишаване на конкурентоспособността им на европейско ниво.
- Подпомагане и съхраняване на чуждоезиковото обучение в УАСГ, както и на чуждоезиковите центрове.

3.2. Програми на английски език

- Увеличаване броя на бакалавърските и магистърските програми на английски език в най-търсените области.
- Организиране на „лятно училище“, като се включат представители на различни факултети, за да се направи по-атрактивно за студенти.

3.3. Организиране на международна седмица за чуждестранни преподаватели и администрация на различна актуална тематика.

3.4. Привличане на чуждестранни студенти за пълен цикъл на обучение

- По спогодби на МОН – за обучение на български език.
- По нови бакалавърска програма на английски и немски език.

4. Изследователска и проектна дейност

- Да се търсят възможности за разработване и включване на УАСГ в различни европейски програми и проекти извън програма Еразъм+.
- Насърчаване и съдействие на студентите за разработване на проекти в областта на младежта и спорта с европейско участие
- Организиране на международни конференции в УАСГ на ниво катедри, факултети или междуфакултетски/общоуниверситетски конференции.
- Насърчаване на преподаватели от УАСГ за участие в чуждестранни конференции в страната и в чужбина, както и публикуване в издания с импакт фактор.
- Издаване на съвместен рекламен бюлетин (онлайн) за популяризиране на УАСГ и Еразъм.
- Увеличаване на изследователската дейност по международни проекти. Международната дейност да има напълно разработен външен сайт, като входящите студенти да могат да кандидатстват и онлайн.
- Използването на социалните мрежи като средство за осъществяване на връзка с потенциални кандидатстуденти както от България, така и от чужбина.
- Поставяне на указателни табели на английски език в кампусите на УАСГ.

Стратегията за интернационализация на обучението в Университета по архитектура, строителство и геодезия е приета с решение на АС на УАСГ протокол №39 от 12.12.2018 г.